

ZGODOVINSKI ZBORNIK.

PRILOGA LJUBLJANSKEMU ŠKOFIJSKEMU LISTU.

—○○○○○ Izhaja v nedoločenih obrokih. ○○○○—

Leto 1907.

Ljubljana, meseca junija 1907.

Številka 61.

Zgodovina brezoviške župnije.

Spisal Josip Novak.

(Dalje.)

Leta 1861. so bili pa župnikovi dohodki sledeče zaznamovani: Posestvo je donášalo 30·49 gld., štola 12·50 gld., ustanovljene maše 52·34 gld., kolektura (42 mernikov pšenice, 31½ mernikov prosa, 18 mernikov ajde, 3 mernike ječmena, 45 voz drv à 20 kr., 103 funte prediva, 28 stotov sena) pa 168·20½ gld. C. M., kar znaša skupno 264·33½ gld. Ker pa se je od tega odbilo 31·06 gld. stroškov, se je k ostanku 233·27½ gld. dodalo še 35·33 gld. kongrue. Kaplanska plača pa je znašala takrat 210 gld. a. v.

Po najnovejši postavi iz l. 1885., dopoljnjeni l. 1898., pa je župniku odmerjene 1400 K plače, kaplanu pa 600 K. Ker so izključene ustanovljene maše in štola, se je dopolnilo kongrue povečalo obema.

H kaplanskim dohodkom moram še pripomniti, da so se župljani l. 1803. sami zavezali kot priboljšek prispevati vsakokratnim kaplanom na leto 150 gld. Ta znesek se razdeli na posamezne vaščane takole: Brezovica daje 40 gld., Dragomer 25 gld., Log 25 gld., Notranje in Vnanje Gorice vsaka po 30 gld. Žal, da niso dali te zavezbe oblastem potrditi.

* * *

Omenimo sedaj še prav na kratko mežnije. Koj ob ustanovitvi župnije l. 1703. se je cerkveniku odločila v stanovanje Gosarjeva bajta. Ta je stala severno od cerkve nasproti župnišču. Ko se je l. 1855. ustanovila na Brezovici šola, je prevzel cerkvenikovo službo vsakokratni učitelj. Nova šolska postava pa je ti službi

ločila in novi cerkvenik je imel stanovanje v pritlični sobi šolskega poslopja. L. 1882. se je pa enorazrednica razširila v dvorazrednico in cerkvenikova soba se je spremenila v učno sobo za II. razred. Stara mežnija, je pa nekoliko prej, namreč 23. januarja l. 1882. pogorela. Misliti je bilo torej treba na novo mežnijo. Zidali so jo severno od župnišča spomladi l. 1883. Delo so po konkurenčni poti prevzeli peteri tukajšnji posestniki za 2756 gld. Zidanje je vodil Martin Kogovšek iz Horjula; tesarsko delo pa Ivan Vampelj iz Vnanjih Goric.¹⁾

Zapisnik z dné 9. septembra 1788.²⁾ nam kaže, da so župnemu cerkveniku dajali župljani v denarjih 93·29 gld. (Brezovica 17·43 gld., Dragomer 17·43 gld., Log 22·46 gld., Vnanje Gorice 20·14 gld., Notranje Gorice pa 15·03 gld.), kolekture žita (pšenice 28 mernikov, rži 3 mernike, prosa 18 mernikov, ajde pa 41½ mernika) pa 90½ mernika skupaj, kar se je cenilo na 65 gld. tedanje veljave. Kaki so pa dandanes cerkvenikovi dohodki, ki je obenem tudi organist, se razvidi iz popisa šol in učiteljev.

X.

Duhovni pastirji.

Od ustanovitve župnije pa do l. 1787. je bil na Brezovici le po en duhovni pastir. Imenoval se je vikar, prvotno tudi podvikar, ker je bil še nekoliko

¹⁾ Župnijska kronika, str. 38.

²⁾ Knezoškofijski arhiv.

odvisen od šentpeterskega vikarja, nekateri so se imenovali celo samo kurati. L. 1787. pa je dobil vikar tudi duhovnega pomočnika; a večkrat se je pripetilo, da ga tudi po leto dni ali pa še dalje ni bilo. L. 1862. pa je postal tukajšnji župnijski vikarijat prava župnija in vikar je dobil naslov župnika.

V naslednjem podajam imena in kratke životo-pisne črtice vseh tu službujočih duhovnih pastirjev.

A. Samostojni duhovni pastirji: vikarji ali župniki.

1. Mag. Ahacij Stržinar (1703—1707) se je rodil dne 11. maja 1676. na Suhi v Škofji Loki; v mašnika je bil posvečen v Vidmu na titel Slugovih posestev na Suhi l. 1702. Na Brezovico je prišel meseca oktobra l. 1703. in je ostal tu do februarja l. 1707. Nato je bil do l. 1713. spovednik pri klarisinjah v Ljubljani; tega leta je pa postal župnik in komisar v Gornjem gradu, kjer je služboval 20 let. Tu je l. 1715. pristopil kot ud k mengiški bratovščini sv. Mihaela. On je začetnik slavne božje poti pri Sv. Ksaveriju na Stražah in ustanovnik tamošnje cerkve. L. 1733. se je župniji odpovedal in se podal k Sv. Ksaveriju; kjer je še več let s posebno gorečnostjo deloval. Umril je poln zaslug dne 17. maja l. 1741. v Nazaretu; pokopali so ga pa pri Sv. Ksaveriju. Gornjegraška mrtvaška knjiga ima o njem: „1741 Maii 17. diuturnam et anxiam infirmitatem tolerans eamque summa cum patientia superans miseram mortalitatem cum felici, ut pie ac indubie ominamur, immortalitate cummutavit Adm. R. D. Achatus Sterschiner, A. A. L. L. et Phliae Mger et S. Thlgiae auditor emeritus Viennae, quondam ob insignem sacrae Asceseos Spiritum Sanctimonialium S. Clarae Labaci Confessarius, dein multa segete Oberburgensis Parochus et Commissarius, quo in officio summa laude gesto Anno 1715. die 3. Decembris primum decantatae per utrumque orbem Xaverianae devotionis jecit fundamentum, ob quam merito eidem zelosissimo viro Sacerdoti ecclesiasticae indefesso animarum venatori tot in coelo immarcescibilis gloriae nectuntur coronae, quot in Xaveriano loco numerantur aut numerabuntur ad suum supremum finem animae conversae, hujus venerandae exuviae e Monasterio Nazarethano, ubi ob dudum susceptum tertium S. P. Francisci Ordinem infirmus delitescere et mori amabat, die 18. Maii ad Thaumaturgum locum advectae et teste copioso clero et populo ad Cryptam S. V. et M. Barbarae sepultae et reconditae sunt aetatis laboribus fractae et ideo non adeo magnae utpote 66 annorum, sed virtutibus et meritis plenae.“¹⁾ Stržinar je izdal

¹⁾ Slovensko se glasi: „17. maja l. 1741. se je preselil po dolgotrajni in mučni bolezni, katero je pa z največjo potrpežlivi-

tudi slovensko pesmarico, ki ima sledeči naslov: „Catholish kershanskiga vuka. peissme, katere se per kershanskimu vuko, boshyh potyh, per svetimu missionu, ino slasti per svetimo Francisco Xaverio na strashe Gorniga Grada fare nuzno poyo, pogmyrane ino na svitlobo dane skosi Ahaza Stersshinerja. V nemshkim Gradcu per Widmanstadianskih erbizhah 1729“¹⁾ in pa „Pisseem Od teh velikih Odpustikov te Svete Krishove Poti per te novi Cerkvi Svetiga Francisca Xaveria v' Gornim Gradu. Superiorum Permissu. Labaci. Formis J. G. Mayr, Incl Prov. Carn. Typ. 1730.“²⁾

2. Mag. Valentin Hočevar (1707—1719) je bil rojen v Ljubljani ter je študiral na tamošnjem jezuitskem gimnaziju. Posvetili so ga na naslov Ernesta Engelberta Fabijaniča, in sicer v subdijakona dne 26. marcija na veliko soboto 1701, v dijakona še istega leta dne 21. maja, v mašnika pa dne 11. marcija 1702. v Ljubljani. Postal je magister modroslovja in baccalaureus bogoslovja. V cerkvi sv. Štefana na Dunaju je imel govor, ki je bil tiskan pod naslovom: „Columna ignis in nocte, in D. Joanne Apostolo et Evangelista, Inclytae Facultatis Theologicae Tutelari pridie Nonas Maji publica laudatione exhibita 1704. Viennae typ. Joa. Greg. Schlegel.“³⁾ Meseca februarja l. 1707. je prišel na Brezovico. L. 1716. je sestavil direktorij, po katerem so se brezoviški vikarji ravnali skoro 100 let. Hočevar je tudi ustanovil bratovščino angelov varuhov in vseh svetnikov, o kateri smo že na drugem mestu obširneje govorili. Dne 28. septembra l. 1719. je dobil dekret za vikarja v Bohinju pri Sv. Martinu v Srednji vasi, dne 18. oktobra ga je generalni vikar v Ljubljani umestil in dne 30. oktobra je nastopil novo službo. V Bohinju je pisal župnijsko

vostjo prenašal, v blaženo večnost — kar smemo brez dvoma upati — preč. g. Ahacij Stržinar, učenik modroslovja in zaslužni slušatelj bogoslovja na Dunaju. Znan kot izvrsten ascet je bil najprej spovednik pri klarisinjah v Ljubljani (Še prej je bil vikar na Brezovici. Opomba pisatelja.) potem pa župnik in komisar velike gornjegraške župnije, kjer je opravljal svojo službo z največjo vnemo. 3. decembra l. 1715. je položil temelj slavni božji poti sv. Ksaverija, za kar je ta goreči duhovnik in neutrudljivi dušni pastir gotovo prejel v nebesih toliko vencev nevenljive slave, kolikor duš se je in se boče še spreobrnilo na tej božji poti. Zadnji čas je preživel kot tretjerednik v samostanu v Nazaretu, kjer je umrl tiho in svetu odmaknjen. Njegove častitljive telesne ostanke so prenesli 18. maja na božjo pot k sv. Ksaveriju, kjer so ga vpricho obilo zbrane duhovščine in ljudstva položili v kripto device in mučenice sv. Barbare. Umril je ne toliko radi visoke starosti — bil je 66 let star — temveč bolj radi sicer truda-polnega toda krepostnega in zaslug polnega življenja.“

¹⁾ M. Slekovec, Odlični Kranjci, str. 69.

²⁾ Učiteljski Tovariš, 1884, str. 41.

³⁾ A. Dimitz, Geschichte Krains, IV., str. 121.

kroniko od svojega nastopa do l. 1732. Zakaj ni pisal tudi pozneje, ni znano. Umril je na velikonočno nedeljo l. 1737.¹⁾ Na Brezovici je ustanovil zase več sv. maš, ki se še dandanes opravljajo.

3. Mag. Pavel Rajko Franchi (1720—1724) se je rodil v Vidmu na Laškem. Bil je magister modroslovja in emeritus bogoslovja. Za Brezovico je prosil dne 15. decembra 1719, jo dobil in prišel ob novem letu l. 1720. ter je bil tu do dne 5. marcija l. 1724., ko se je preselil za vikarja k Sv. Petru v Ljubljano, kjer je deloval do oktobra l. 1737. Bil je zgleden, goreč in delaven duhovnik.²⁾ Bil je sin ljubljanskega zvonarja Gašperja Franchi, kateri je v ljubljanski stolnici záse in za Pavla ustanovil več sv. maš. Preden je prišel na Brezovico, je kaplanoval v Šmartinu poleg Kranja eno leto.

4. Mag. Sebastijan Pogačar (1724—1729). Rodil se je v Zgornjih Gôrjah dne 17. januarja l. 1693. Bogoslovje je dovršil v Gradcu, nižje redove je prejel od ljubljanskega škofa Kauniza 16. marcija l. 1715., mašništvo pa od pičenskega škofa Jurija Marottija l. 1725. Bil je tudi doktor bogoslovja.³⁾ Služil je pet mesecev za kaplana v Braslovčah, na Straži pri Gornjem gradu štiri mesece, v Pilštanju ob Sotli šest mesecev, v Št. Petru pod Gorami eno leto, na Sori od 1723—1724, na Brezovici kot vikar od 1724 do marcija l. 1729., v Kranju tri leta, v Radovljici kot vikar pet let, kjer je l. 1734. pristopil kot ud k mengiški bratovščini sv. Mihaela, v Srednji vasi v Bohinju je župnikoval pet let, potem na lgu od l. 1742, z lga je šel radi zdravja na Soro l. 1749. in od tam l. 1755. v Ljubno. Pogačar je skoval več latinskih pesmi moralnega obsega in brez števila kronogramov.⁴⁾ Že na Sori sklene za trdno, ondi počakati zadnjo uro, a je vendar umrl v Ljubnem na Gorenjskem vsled mrtvouda dne 7. decembra 1762. Bil je pobožnega srca in poln zaupanja v Boga, a kakor je videti, prav zadovoljen pa le ni bil nikjer.

5. Frančišek Jakob Strupi (1729—1730)⁵⁾ je služboval kot vikar na Brezovici od 14. marcija l. 1729. do aprila l. 1730., ko je šel župnikovat na Jesenice do l. 1733., a dne 20. februarja se preseli v večnost. Porojen v Kranju dne 24. julija 1701., je bil po zadobljeni dispensi glede nedoletnosti v mašnika po-

svečen dne 10. avgusta 1724. Mož ni bil zdrav, zato se je preselil z Jesenic v svoj rojstni kraj, kjer je ostavil to solzno dolino star šele 32 let.

6. Andrej Oglar (1730—1738), nečak „Karbonarijev“, je zagledal beli dan dne 30. novembra l. 1683. v Naklem h. št. 39 v mašnika je bil posvečen dne 3. marcija 1708. Na Brezovici je bil kot vikar od aprila 1730. do decembra l. 1738. Od l. 1739. do svoje smrti dne 12. septembra l. 1766. je bil vikar v Križih pri Tržiču. 83letnega starčka, zlatomašnika, je pokopal vpričo 13 duhovnikov tedanji župnik kranjski Ivan Kraškovec.¹⁾ Kot braslovški kaplan je prosil dne 17. marcija 1730. za Brezovico ter jo tudi dobil.²⁾

7. Mag. Karol Jožef Marburger (1739—1741) je bil magister modroslovja in doktor bogoslovja. Na Brezovici je deloval kot vikar od novega leta 1739 do 24. aprila 1741, ko se je preselil v Pilštanj na Štajersko, kjer je služboval do l. 1748. Porojen v Ljubljani je bil v mašnika posvečen v soboto „Sitientes“ dne 1. aprila 1724. Sprva je kaplanoval na Jesenicah eno leto l. 1737. je bil kurat v Ljubljani. Župnikoval je v Laa na Avstrijskem, l. 1748. — 1750. na Ovsišah pri Podnartu na Gorenjskem, odkoder se je preselil kot cesarski župnik v Gorje pri Bledu. Tukaj pa ostavi svet dne 7. januarja 1754. Polože ga v kripto župnijske cerkve.³⁾

8. Janez Krst. Pitterle (1741—1747)³⁾ je služboval na Brezovici od 24. aprila l. 1741. do 1747. Mestna zibelka se mu je zazibala v Kranju dne 3. avgusta 1702. V mašnika so ga posvetili dne 11. junija 1729. v Ljubljani. Služboval je kot kaplan od sv. Mihaela 1731 v Šmartinu poleg Kranja do novega leta 1733., pet let v Mošnjah, eno leto v Gornjem gradu, tri leta v Lučah na Štajerskem, odkoder je prišel na Brezovico. Odtod se je preselil v Kranj za tri leta. Potem je župnikoval na Ovsišah v l. 1749.—1771., ko se je opešan na očeh in rokah preselil v pokoj v svoj rojstni kraj, kjer je umrl dne 21. marcija 1773.

9. Jernej Jambšek (1747—1758)³⁾ je bil na Brezovici od l. 1747. do svoje smrti. Pokopan je bil na Brezovici dne 5. novembra l. 1758., star 60 let. Beli dan je zagledal v Kranju dne 11. avgusta 1698. V mašnika so ga posvetili na veliko soboto dne 20. aprila 1726 v Ljubljani. Služboval je tudi štiri leta v Šmartinu poleg Kranja (1730—1734).

10. Frančišek Karner (1758—1765) je prišel na Brezovico v decembru l. 1758. ter je bil tu dne

¹⁾ Za te podatke bodi izrečena dostojna zahvala č. g. župniku J. Berlicu v Srednji vasi v Bohinju.

²⁾ Protokol, št. 48, str. 89., v knezoškofijskem arhivu in kapit. arhiv.

³⁾ Zgodov. zbornik, str. 429.

⁴⁾ A. Koblar, Zgodovina sorske fare, str. 32.

⁵⁾ Škofijski arhiv: Protokol, št. 49. in 50., ter jeseniški in kranjski župnijski arhiv.

¹⁾ Vrhovnik-Koblar, Zgodovina nakelske fare, str. 101.

²⁾ Škof. arhiv: Protokol, št. 50, str. 16.

³⁾ Ordin. zapisnik v škofijskem arhivu ter arhivi imenovanih župnij.

9. decembra l. 1765. pokopan, v starosti 54 let. Bil je dolgo časa bolan in je imel dve leti namestnika Janeza Jurija Carlstädterja. Bil je Ljublančan in v mašnika posvečen dne 18. septembra 1734 na titel gospostva „Thurn“ grofa Balt. Žige pl. Gallenberg. L. 1745¹⁾ je kaplanoval pri Sv. Mihaelu v Junski dolini. L. 1738.²⁾ je bil kurat pri Sv. Ksaveriju na Stražah, l. 1743. pa provizor v Trbovljah.

11. Lovro Zvoljenek (Suollenigk) (1766—1784) je zagledal luč sveta v Vnanjih Goricah dne 30. julija l. 1716. Od julija l. 1743. je večkrat nadomestoval tukajšnje vikarje. L. 1748. je služboval pri Sv. Joštu nad Kranjem. Na šentjanžev dan l. 1765. pa se je preselil sam na Brezovico kot vikar, kar je bil do svoje smrti. Umrl je na Brezovici dne 29. aprila l. 1784. Tudi ta je imel za časa bolezní namestnika, avguštince patra Feliksa, ki je še tudi po Zvoljenkovi smrti opravljal do nove namestitve vso župnijo. V mašnika so ga posvetili na naslov Kušljanovega posestva barona Karola Valentina dne 13. aprila 1743 v Ljubljani. On je župnišče prenovil l. 1767. — Administrator v Podčeterku na Štajerskem je bil l. 1748—1753.

12. Ivan Werhand (1784—1797) je prišel na Brezovico dne 16. julija l. 1784. in je bil tu do l. 1797. Umrl je v Ljubljani dne 6. aprila l. 1797. Cerkvi sv. Antona na Brezovici je zapustil 30 gld.³⁾ Porodil se je v Vodicach l. 1745.⁴⁾ študiral je moralko in jus v Ljubljani, kjer je bil dne 15. maja 1769. v mašnika posvečen na naslov gospostva „Croysenbach“. Bil je zmožen duhovnik in dober govornik. Služboval je l. 1774. v Krajini, pozneje pa v Kranju.

13. Andrej Slejko (1797—1802) se je porodil v Zapužah pri Vipavi dne 4. novembra l. 1754.; posvečen je bil v Gorici dne 25. januarja l. 1778. Od junija do konca oktobra l. 1782. je bil kaplan v Slivnici pri Mariboru; l. 1783. je bil vikar v Trebnjem skozi več let, še l. 1788.; l. 1797. je bil kaplan na Vrhniku, od tam pa je prišel meseca maja l. 1797. za vikarja na Brezovico. Meseca aprila 1802 je šel za župnika in dekana v Škocijan pri Dobravi, kjer je bil še l. 1812. Nato se je preselil za lokalnega kaplana na Bučko, leta 1826. pa je šel v pokoj v Šmarjeto, leta 1827. v grad „Neustein“ pri Studencu, l. 1829. v Ljubljano, l. 1830. v Radomlje pri Kamniku, l. 1831. zopet nazaj v Ljubljano, kjer je kot zlatomašnik v Gospodu zaspal dne 26. decembra 1834, star 80 let. Bil je kor-

pulenten, a slabih pljuč, dober govornik, vzgleden, goreč duhovnik, bistrega uma. — Bil je tudi od l. 1783.¹⁾ ud bratovščine sv. Mihaela v Mengšu.

14. Inocencij Köhrer (Khörrer) (1802—1806) je zagledal luč sveta v Ljubljani dne 26. julija l. 1767.; mašništvo je sprejel dne 23. oktobra l. 1791. Služboval je v Naklem kot subsidijarij od januarja l. 1792. do Jurijevega l. 1794. odtam se je preselil za kaplana v Dol, l. 1799. pa za stolnega kaplana v Ljubljano. Dne 21. aprila l. 1802. je prišel na Brezovico kot župni upravitelj, a je že meseca majnika postal pravi župnik. Dne 25. novembra l. 1806. je šel za vikarja v Podbrezje, kjer je umrl dne 6. decembra l. 1829. L. 1805. je spisal „Matriculo“, iz katere smo tudi za ta zgodovinski spis posneli marsikatero zrno. Vzrok, da je Brezovico zapustil, je bil, kakor sam pravi, nezdravi zrak, največ pa prihod sovražnikov, ki so mu mnogo strahu, pa tudi poškodovanja napravili.

15. Nikolaj Cipriani (1806—1827) se je rodil v Kormonsu na Furlanskem dne 3. oktobra l. 1760. Na Brezovici je služboval najprej kot kaplan od l. 1787. do l. 1788. Pozneje je bil vikar v Kresnicah do l. 1795.; vikar v Horjulu do l. 1806. in od meseca decembra l. 1806. vikar — ali kakor je sam trdil — župnik na Brezovici. Deloval je tu nad 20 let in je tudi na Brezovici dne 12. decembra l. 1827. umrl za vodenico²⁾ Vse svoje premoženje, kar ga je imel na Kranjskem, je zapustil za brezoviške reveže in je tako ustanovil tukajšnji župnijski ubožni zaklad. Zapuščina je znašala okoli 1800 gld. k. v. Posestva v svoji domovini, na Laškem, pa je volil sorodnikom. O sv. Mihaelu 1787. je še na Jesenicah kaplanoval.

16. Matej Kuhar (1828—1829) je bil rojen v Dobu dne 8. septembra l. 1794.; mašništvo je sprejel dne 21. septembra l. 1817 po spregledu enajst mesecev nedoletnosti. Kaplanoval je na Brezovici od oktobra l. 1817. do l. 1821., ko je šel dne 1. septembra v Šmarje, kjer je ostal do l. 1825., v Moravčah do l. 1826., odkoder je šel za vikarja na Lipoglav, kjer je bil do l. 1828. Tega leta je postal vikar na Brezovici, vmeščen dne 9. aprila, kjer je pa že dne 11. oktobra l. 1829. umrl za jetiko. Večino svojega premoženja je volil tukajšnjemu ubožnemu zakladu. Dasi je prišel na Brezovico že bolehen, vendar se je lotil popraviljanja in razširjevanja župnišča, a to delo je dovršil šele njegov naslednik. Konkurzni izpit je z odliko napravil.

17. Jakob Hartmann (1830—1835) je zagledal luč sveta v Binklu v Stari Loki dne 20. julija

¹⁾ Protokol, št. 52, str. 490., v knezoškof. arhivu.

²⁾ M. Slekovec: Odlični Kranjci, str. 36.

³⁾ Zapisnik o izdatkih.

⁴⁾ Pravo ime njegovo je Brgant = Werganth = Werhant; glej ordinac. zapisnik in oni l. 1788. v škof. arhivu!

¹⁾ Zgod. zbornik št. 30, str. 478.

²⁾ Govori se med duhovniki, da za kapjo pri nekem obisku v Polhovem gradu.

l. 1788.; v mašnika je bil posvečen dne 2. januarja l. 1814. in je sprva pomagal doma v dušnem pastirstvu. Kaplanoval je v Stopičah, odkoder je l. 1816. šel za zgodnjika v lhan, odtam pa l. 1818. za kaplana v Zagorje ob Savi in l. 1821. za lokalnega kaplana na Zlato polje. Dne 17. marcija l. 1830. je bil umeščen za vikarja na Brezovici, kjer je dne 4. decembra l. 1835. umrl.

18. Andrej Kastrin (1836—1855) se je porodil v Šturiji na Vipavskem dne 10. novembra l. 1782.; ordiniran je bil dne 31. avgusta l. 1806. Kaplanoval je v Selcih od 15. septembra 1806. do 5. novembra 1807, potem v Idriji do 29. septembra 1810, na Vrhniki do 8. januarja 1814, v Cerkljah do 19. novembra 1814. Za radi bolehnosti se je preselil v začasni pokoj na Vrhniko, kjer je ostal do 24. junija 1815. Odtod se je podal za kurata na Žalostno goro v preserški župniji, kjer je deloval do 8. oktobra 1819. Ta dan je bil umeščen za vikarja v Planini pri Cirknici, od koder je prišel v začetku februarja 1836 za vikarja na Brezovico, katero je izmed devetih prosilcev prejel dne 18. januarja i. l. Upokojen dne 23. aprila l. 1855. se je podal v Ljubljano, kjer je kot zlatomašnik umrl dne 17. januarja l. 1868. Njegova največja skrb je bila, cerkvi, ki ni imela nikakršnih svojih dohodkov, preskrbeti prepotrebni paramentov.¹⁾ Po razpisu župnije vsled upokojenja imenovanega se je oglasilo deset prosilcev, izmed katerih je sreča zadela naslednjega, ki je bil že nje upravitelj.

19. Ivan Potočnik (1855—1893) je bil rojen v selški dolini pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko dne 19. junija l. 1813.; v mašnika je bil posvečen dne 3. avgusta l. 1841. Nato je bil pet let domači učitelj pri rodbini Thurn in Valsassina. Njegov učenec je bil Gustav Thurn Valsassina, poznejši deželni glavar kranjski. L. 1846. je šel za kaplana v Cirknico, odkoder je prišel jeseni l. 1848. na Brezovico. Tu je služboval do 23. aprila l. 1855. kot kaplan, do 20. junija l. 1855 kot župni upravitelj in od tega dne do svoje smrti, dne 23. aprila l. 1893. kot vikar oziroma vmeščen župnik. V začetku svojega bivanja na Brezovici je mnogo zidal. Že kot kaplan je zidal šolo, kot vikar pa zvonik, prezbiterij i. t. d. Nov veliki oltar, novi zvonovi, orgle, klopi, križev pot i. t. d., vse je sad njegovega truda. Njegovo veliko delavnost so vedeli tudi na višjih mestih čislati. Dne 19. maja l. 1882. je bil imenovan duhovnim svetnikom, ob priliki njegove zlate maše, dne 9. julija l. 1891. pa mu je Nj. Veličanstvo presvetli cesar podelil zlat križec s krono za zasluge. Pa tudi njegovi župljani so se mu ob vsaki priliki

skazali hvaležne, zlasti ob 25 letnici njegovega župnikovanja, dne 4. julija l. 1880, ko so mu podarili srebrno kupo, in ob zlati maši, ko so mu darovali srebrn in pozlačen kelih. Ker je bil jako blaga duša, so ga ljubili tudi njegovi duhovni sobratje, zlasti njegovi kaplani. Ob zlati maši so mu darovali njegovi bivši kaplani krasne mašne bukve, frančiškanski samostan v Ljubljani pa mu je daroval ob 25letnici župnikovanja lepo podobo dobrega Pastirja, o kateri je sam zapisal v župnijski kroniki, da ga najbolj razveseljuje. — V kotu pokopališča na južni strani ima marmeljnati spomenik z železno ograjo okrog groba, kjer počivajo njegovi telesni ostanki. Napis pa slove:

„Odvaljen je kamen, moj Jezus živi,
On vstal je iz groba iz lastne moči;
Premagal je pekel, moč smrti razdjal,
To meni up daje, od mrtvih hom vstal!“

20. Anton Hočevnar (1893—1904) se je rodil v Hrušici pod Ljubljano dne 1. junija l. 1841.; v mašnika je bil posvečen dne 1. avgusta l. 1868. Kaplanoval je v Starem Logu pri Kočevju do l. 1874. Odtam je šel za župnika v Šent Jošt; dne 3. novembra l. 1893. pa je prišel za župnika na Brezovico, kjer je bil do svoje smrti dne 21. maja l. 1904. Nad 20 duhovnikov ga je spremilo k večnemu počitku. Trudil se je mnogo, da se je župnijska cerkev kolikor mogoče olepšala; za časa njegovega župnikovanja se je sezidal nov zvonik v Vnanjih Goricah, popravilo se je župnišče, zgradila nova cerkev na Logu i. t. d. Bil je goreč in skrben duhovnik, le žal, da vsled svoje bolehnosti nekoliko čmeren, kar je bilo krivo, da ni bil v tej meri priljubljen pri župljanih, kakor njegov prednik. Vodenica ga je spravila v grob, ki ga ima na zapadni strani župne cerkve. Nagrobni spomenik pa je siva marmeljnata plošča s črnim podstavkom, ki je vzdignjen v cerkveni steni, s sledečim napisom:

„Rahlo naj Te zemlja krije,
Spavaj mirno in sladko,
Luč nebeška naj Ti sije,
Mir in pokoj naj Ti bo!“

21. Anton Pad. Žgur (1904—) se je zazibal v Podragi na Vipavskem dne 20. junija l. 1845. Oče mu je bil Anton, mati pa Terezija roj. Trošt. V mašnika so ga posvetili dne 9. julija 1870. Kaplanoval je v Postojni do l. 1872., na Raki do l. 1876., v Hrenovicah do l. 1878., v Trnovem na Notranjskem, kjer je napravil župnijski izpit, do l. 1880. Nato je župnikoval na Premu štiri leta. Ondi je napravil žagrad in spovednice ter se trudil za povzdigo sadjarstva, za kar je prejel diplomo. Leta 1884. se preseli v Loški potok, kjer je pastiroval

¹⁾ Farna kronika, str. 6, in Zgodovina cerklj. fare, str. 92.

do l. 1887. Poprava župnišča, veliki oltar v župni cerkvi, cerkvene klopi, spovednice pričajo njegovo gorečnost za olepšavo hiše božje. Iz Loškega potoka se preseli v Ledine, kjer je ostal do l. 1890. Odtod pa gre župnikovat v Belo cerkev na Dolenjskem do l. 1899. Priče njegove neumornosti za čast božjo in blagor ljudstva na tej župniji so novi oltar lurške Matere Božje, preslikana cerkev, novi marmornati tlak. Zasadil je v Gorčiču tudi velik nograd in kuhinjo predelal na korist naslednikom. Na sv. Jurija dan l. 1899. pa so ga umeštili župnikom v Hrenovicah, kjer je v sredi mnogih težav tudi pokazal, da se ne straši znoja. Zgradil je krasno kapelo pri župni cerkvi, napravil apna in kamenja za zgradbo nove župne cerkve, župnišče mnogo prenovil, podružnice popravil, lep vrt uredil pri župnišču itd. Dne 30. avgusta l. 1904. pa je bil umeščen za župnika na Brezovici, kjer se je takoj potrudil za ustanovitev mlekarne, ki prav dobro napreduje, in napravil novi zimski pod v župni cerkvi. Tudi na slovsvenem polju deluje on. Kot pisatelj se je oglasil že l. 1865. v „Novicah“. Sestavil je pa tudi že troje „Šmarnice“, in sicer: „Mati dobrega sveta“ 1874. — „Marija moja kraljica“. 1886. — „Marija Devica, Majnikova Kraljica“. 1896. Za l. 1908. pa namerava izdati že četrte pod naslovom: „Cvetlični Marijin vrt!“

B. Kaplani.

1. Nikolaj Cipriani (1787—1788.) (Glej župnike brezoviške.)

2. Andrej Cuderman (1788—1790) je kaplanoval na Brezovici od l. 1788. do 1790., v Škocijanu pri Dobravi do l. 1794., v Cerkljah do l. 1799. Nato je bil do l. 1802. župnik in dekan na Vrhniki; potem od dne 20. aprila pa župnik in dekan ter konzistorijalni svetnik v Šmartinu pri Kranju, kjer je dne 5. marcija l. 1822. zaspal v Gospodu. Porodil se je na Zgornji Beli v preddvorski župniji dne 20. novembra l. 1753. Bogoslovne vede je dovršil v Gradcu. V mašnika so ga posvetili na Goričanah dne 6. julija 1788 ter poslali na Brezovico. Mož je bil učen, večšč ter zgleden duhovnik, a vedno v denarnih zadregah.

3. Frančišek Ksav. Mullei¹⁾ (1790—1791) je bil rojen v Leskovcu pri Krškem dné 29. junija l. 1765.; v mašnika je bil posvečen dné 6. junija l. 1789. Kaplanoval je na Brezovici do meseca novembra l. 1791., v Ribnici do l. 1796. in v Ložu do l. 1799. Nato je bil vikar v Logatcu, odkoder je šel l. 1804. za župnika v Kostanjevico, l. 1807. v Smlednik in čez nekaj let v

¹⁾ V župnijskih maticah se je sam podpisaval Mullei, v šematiznih pa je njegovo ime tiskano Mully in pozneje Muli. Glej starološki župnijski arhiv!

Dob, kjer je bil do l. 1823. Tega leta se je preselil v Škofjo Loko in l. 1829. v Staro Loko, kjer so ga umeštili dne 24. aprila. Umrl je ondi dné 22. decembra 1830. za jetiko. Znan je bil pod imenom: „vivat Francelj“ med duhovniki.

4. Lovro Žagar (1791—1793) je prišel na Brezovico l. 1791; odtod je šel l. 1793. v Polšnik, l. 1794. v Poljane, l. 1796. na Vače in l. 1797. v Lašče, kjer je l. 1799. pristopil kot ud k mengiški bratovščini sv. Mihaela. Umrl je kot upokojeni duhovnik dné 10. marcija l. 1803. v Gorenji vasi pri Retečah h. št. 9. za jetiko, 39 let star, na svojem domu. V mašnika so ga posvetili dne 18. septembra 1790. v šentjakobski cerkvi v Ljubljani ter poslali kaplanovat na Brdo, odkoder so ga dne 29. oktobra 1791. dekretirali na Brezovico.

5. Marko Šlaker (Schlager) (1793—1795) je bil subsidijarij pri Sv. Lovrencu na Temenici, odkoder je dné 1. marcija l. 1793. prišel na Brezovico. Tu je bil do 30. aprila l. 1795. ter se je preselil na Rako, odtam pa l. 1796. za stolnega kaplana v Ljubljano, kjer je umrl dné 24. marcija l. 1797. Porodil se je v Metliki, posvečen pa je bil v mašnika v Ljubljani dne 14. oktobra 1792. dispenziran glede enega meseca nedoletnosti ter so ga poslali v pomoč na Temenico.

6. Anton Resman (1795—1796) je kaplanoval na Brezovici od 1. maja l. 1795. do 3. aprila l. 1796., v Kropi do l. 1804. in pri Sv. Jakobu v Ljubljani do l. 1806. Odtam je šel za vikarja v Leše, kjer je bil do svoje smrti, dne 30. oktobra l. 1822. Doma je bil v Begunjah na Gorenjskem. V mašnika so ga posvetili v Ljubljani dne 22. decembra l. 1793. V Lešah je zgradil novo cerkev.

7. Jožef Prešern (1796—1797) je zagledal luč sveta v Radovljici dne 16. marcija l. 1752.; mašništvo je sprejel dné 1. aprila l. 1786. Do l. 1796. je bil kaplan pri uršulinkah v Ljubljani, odkoder je prišel dné 3. aprila l. 1796. na Brezovico. 2. majnika l. 1797. je šel na Vrhniko in l. 1800. za lokalnega kaplana na Kopanj Koncem aprila ali v začetku maja l. 1820. je šel za lokalnega kaplana na Ježico, kjer je ostal do meseca junija l. 1829. Tedaj pa se je preselil v Ljubljano, kjer je umrl dné 24. marcija l. 1835. Bil je stric pesnika dr. Franceta Prešerna.¹⁾

8. Dominik Defaccio (1797—1798) je prišel na Brezovico dne 25. julija l. 1797. in je ostal tu do dne 31. oktobra l. 1798. Nato je kaplanoval do l. 1801. v Valtavasi in do l. 1804. v Kranjski gori, odkoder se je preselil v lavantinsko škofijo, ter kaplanoval v Šoštanj²⁾ do l. 1806.

¹⁾ Schumi, Archiv, II. Bd., str. 167.

²⁾ Ign. Orožen: Das Bisthum u. Dioec. Lavant, V, str. 464.

9. Dominik Andriussi (1798—1799) je kaplanoval na Brezovici od dne 31. oktobra l. 1798. do dne 31. oktobra l. 1799. v Sodražici do l. 1805., potem pa v Hinjah do l. 1807.

10. Jakob Liva (1799—1801), duhovnik videmske nadškofije, je prišel na Brezovico dne 31. oktobra l. 1799., odkoder je bil poslan koncem l. 1801. v Ihan, l. 1802. v Dol, l. 1804. na Brdo in l. 1805. v Kamnik, kjer je služboval do l. 1808.

11. Juri Jesenko (1802—1803) je bil poslan l. 1802. za kaplana na Brezovico, l. 1803. pa za vikarja v Novo mesto. Zaradi bolehnosti je bil kmalu upokojen in je kot tak bival v Šent Vidu pri Zatičini do l. 1808., v Ljubljani do l. 1809. in v Dobropoljah do svoje smrti dne 15. junija 1810. l. Doma je bil v Škofji Loki, v mašnika posvečen pa v Ljubljani dne 8. septembra 1801.

12. Lovro Meden (1803) je služboval kot subdijarj v Loškem potoku do l. 1794. in na Krki do l. 1795.; nato je šel na Janče, kjer je bil najprej administrator, potem pa lokalni kaplan do l. 1798. Tega leta se je preselil za lokalnega kaplana v Šent-Jurij pri Šmarju, l. 1800. za vikarja v Cerklje na Dolenjskem in l. 1801. je postal provizor v Javorju. L. 1803. je dne 10. maja prišel kot kaplan na Brezovico, a je šel še isto leto za ekspozita v Žilce pri Cirknici, l. 1804. za administratorja v Staro Oslico in l. 1805. za provizorja v Zaplano. Tam je bil dné 14. januarja l. 1808. upokojen ter se je preselil v Ljubljano, kjer je dné 25. marcija l. 1809. l. zaspal v Gospodu.

13. Jakob Prešern (1803—1805) se je rodil na Breznici dné 15. julija l. 1777.; v mašnika je bil posvečen dné 4. septembra l. 1803. v uršulinski cerkvi v Ljubljani. Kaplanoval je dekretiran dne 4. septembra l. 1803. na Brezovici do dne 1. oktobra l. 1805., v Preserji do l. 1806. in na Igu do l. 1812. Nato je postal vikar v Borovnici, l. 1826. pa vikar v Lešah na Gorenjskem. L. 1830. je šel na Šmarno goro, kjer je dné 20. junija 1837. l. umrl.

14. Luka Istenič (1805—1807) je bil rojen na Vrhniki dné 16. oktobra 1779. l.; prezbiterat je sprejel dné 22. avgusta 1805. Služboval je kot kaplan na Brezovici od dne 30. septembra l. 1805. do l. 1807., v Stari Loki do l. 1809. in v Cerkljah do l. 1812. Odtam je šel župnikovat v Kolovrat do l. 1822. in naposled v Krašnje, kjer je umrl dné 17. novembra l. 1837.

15. Jurij Senkel (1807—1808) je zagledal luč sveta v Ljubljani dné 6. aprila l. 1781.; v mašnika je bil posvečen dné 6. septembra l. 1807. Še isti mesec je prišel na Brezovico za kaplana, kjer je ostal do l. 1808. Odtod je šel za kaplana in beneficijata v Kropo,

kjer je bil do l. 1815. Nato je postal vikar v Sodražici. l. 1819. pa v Beli peči, kjer je bil do l. 1830. Umrl je na Dobravi pri Zaspu dné 12. junija l. 1831.

16. Jožef Kos (1808—1809) iz Moravč je bil v mašnika posvečen dné 31. avgusta l. 1808. ter je prišel za kaplana na Brezovico, odkoder je šel l. 1809. ze provizoričnega profesorja sv. pisma v Ljubljano, kjer je bil pa že dné 3. novembra 1814. upokojen. Kot semeniški podvodja je umrl dné 18. maja l. 1815.

17. Greg. Appalik (Appaliz, Apalig) (1809—1810) je zagledal luč sveta v Laščah dné 1. marcija l. 1781.; mašništvo je sprejel dné 9. avgusta l. 1809. Kaplanoval je na Brezovici do aprila l. 1810., v Kranjski gori do l. 1813., v Šmartinu pri Kranju do l. 1815., v Dobropoljah do l. 1817., v Št. Rupertu do l. 1819. in v Ložu do l. 1822. Tega leta je šel za lokalnega kaplana v Ráteče na Gorenjskem, l. 1824. pa za vikarja na Prežganje, kjer je dné 24. januarja l. 1832. umrl.

18. Andrej Tomšič¹⁾ (1810—1811) je bil rojen v Ljubljani dné 27. novembra l. 1783. V mašnika je bil posvečen dné 31. avgusta l. 1808. Kaplanoval je od 10. septembra l. 1808. do meseca majnika l. 1810. v Kranjski gori, odkoder je prišel na Brezovico. Odtod je bil dné 5. aprila l. 1811. odpuščen v lavantinsko škofijo; a je že dné 27. marcija l. 1811. odšel v Gornji grad, odtam dné 27. junija l. 1812. v Prihovo, kjer je služil do 27. oktobra l. 1815., potem pa se je preselil v Šoštanj. Ondi je kaplanoval do 24. oktobra l. 1818., potem pa je bil premeščen k Sv. Jakobu v Dolu, odtam pa dné 17. junija l. 1820. v Ponikvo. Dné 23. aprila l. 1821. je postal župnik pri Sv. Rupertu nad Laškim, kjer je umrl dné 30. decembra l. 1841.

19. Lovro Poklukar (1811—1812). Zibelka mu je tekla v Gornjih Gorjah, kjer se je porodil dné 4. avgusta leta 1785. Posvečen je bil dné 23. septembra leta 1810. Jeseni naslednjega leta je prišel za kaplana na Brezovico, odkoder je šel v postu leta 1812. v Windisch Matrey na Koroško. S Koroškega je prišel o svečnici leta 1814. v Naklo, kjer je bil do 9. maja leta 1817. Tega leta menja s sošolcem Matejem Kavčičem, na čigar mesto gre v Moravče. Jeseni l. 1819. je postal lokalni kaplan v Blagovici; a je zavaljo bolezní že v začetku leta 1821. odšel kot bolehnik v Ljubljano. Od oktobra leta 1821. do 14. januarja leta 1823. je živel v začasnem pokoju v Duplah. Okrepčavši se nastopi vikarijat v Lešah, odkoder se preseli mesca avgusta leta 1826. na Črnuče in dné 28. oktobra leta 1834. na Bled. Tu je kot župnik nagloma umrl za

¹⁾ Ign. Orožen: IV. b, str. 261. — „Slovenec“ l. 1887., št. 226. Starši so se preselili službovat v Puštal v Škofjo Loko, zato ga imajo za Ločana.

mrtvoudom dné 23. septembra leta 1835. Bil je lep, precej velik mož; dokler ni prišel v Blagovico, je bil zdrav in krepak kot jeklo, potem pa je vedno bolehal. Bil je delaven duhovnik, glasen in priljubljen govornik.

20. **Ivan Kuralt** (1814—1815) je bil rojen v Žabnici h. št. 41 v Stari Loki dné 25. februarja l. 1787., posvečen pa dné 2. januarja leta 1814. Kaplanoval je najprej na Brezovici do dné 30. julija l. 1815., potem v Moravčah do leta 1822., odkoder je šel meseca maja istega leta za lokalista v Goriče, kjer je bil do svetega Jurija leta 1843. Iz Gorič je šel za župnika v Mengeš, kjer je umrl dné 14. septembra leta 1867. kot zlato-mašnik.

21. **Jakob Bercè** (1816—1817) iz Struževega, nakelske župnije, je bil rojen dné 30. aprila l. 1792.; mašnik je postal dne 24. septembra leta 1815. Prišel je dné 13. oktobra leta 1815. na Brezovico za kaplana in je tudi tu dné 7. februarja l. 1817. umrl za sušico.

22. **Matej Kuhar** (1817—1821). (Glej župnike brezoviške).

23. **Gašper Švab** (1821—1825) se je porodil v Bohinjski Bistrici dné 2. januarja leta 1797.; mašništvo je sprejel dné 23. septembra leta 1820. Kaplanoval je na Brezovici od dne 12. oktobra l. 1821. do dne 13. septembra leta 1825., v Stari Loki do l. 1827.; je šel za administratorja v Hotedršico, kjer je postal pozneje vikar; leta 1834. je postal župnik v Dobu, kjer je umrl dné 6. januarja leta 1866. Švab je spisal tudi četvero nabožnih knjig, in sicer: „Katoliški Nauk od zakramentov svete podpore in presvetiga rešnjiga telesa.“ — „Zgodbe svetiga pisma za mlade ljudi.“ — „Nauk katoliške cerkve od opravičenja grešnika.“ — „Pridige za vse Nedelje in Praznike celiga leta.“¹⁾ Dne 20. decembra l. 1826. je bil dekretovan za Lichten-thurnovega beneficijata v Idrijo, a je prišel potem v Hotedršico. Bil je mož jako dovtipen. Naposled je ohromel in oglušil in ker so ga vsled tega vpokojili, je bil tako užaljen, da je rekel homeopatu, ki ga je krpal: „daj mi kroglic, da bom umrl!“ Več o njem beri v „Izvestjih muzejskega društva“ l. 1905.

24. **Jurij Grabrijan** (1825—1827) je bil rojen v Adlešičih na Belokranjskem dné 22. marcija l. 1800.; v mašnika je bil posvečen dné 27. avgusta leta 1825. Prva njegova služba je bila na Brezovici; tu je kaplanoval od dne 1. oktobra leta 1825. do dne 19. junija leta 1827. Odtod se je preselil za mestnega kaplana v Škofjo Loko in je bil tam do 2. septembra l. 1830., odtam je šel v Žiri, kjer je ostal do 1. avgusta l. 1831. Nato je šel za kurata v Šturije, kjer je pastiroval do

¹⁾ Učiteljski Tovariš, 1885., str. 181.

6. februarja leta 1838. S tem dnem je prevzel upravljanje dekanijske župnije vipavske; za župnika in dekana vipavskega pa je bil umeščen dné 9. junija leta 1840. Grabrijan je bil zelo delaven in za ljudske koristi nad vse vnet mož. Pod njegovim vodstvom se je pozidalo in olepšalo mnogo cerkev, sezidalo se je nekaj šolskih poslopij in ustanovilo več šol. Od leta 1867. do 1874. je bil deželni poslanec kmečkih občin vipavskega in idrijskega okraja. V priznanje njegovih zaslug je bil izvoljen častnim občanom v Vipavi; dné 6. junija l. 1857. mu je podelilo Njegovo Veličanstvo presvetli cesar viteški križ Franc Jožefovega reda in dné 26. novembra l. 1858. je bil imenovan častnim kanonikom stolnega kapitlja ljubljanskega. Meseca septembra l. 1875. je obhajal zlato mašo in dne 22. junija l. 1882. je sklenil svoje plodonosno življenje.¹⁾

25. **Anton Pavlin** (1827—1829) se je rodil v Smledniku dné 16. junija l. 1794.; mašnik je postal dné 21. septembra l. 1818. Bil je semeniški duhoven in je šel leta 1819. za kaplana v Lašče, leta 1820. v Cirknico, l. 1822. v Črnomelj l. 1823. v Šmarjeto in leta 1826. k Devici Mariji v Polje. Leta 1827. dné 22. junija je prišel na Brezovico, kjer je bil nekaj časa tudi administrator, odtod pa je šel dné 1. oktobra l. 1829. v Poljane nad Loko. Leta 1830. je dobil lokalno kaplanijo v Zlatem polju, kjer je umrl dné 22. novembra l. 1835.

26. **Ivan Žlebnik** (1829—1830) je zagledal luč sveta v Ljubljani dné 18. junija l. 1798., v mašnika je bil posvečen dné 21. septembra l. 1823. Do leta 1824. je bil kaplan v Loškem potoku, do l. 1825. v Preserjih, do l. 1826. na Dobrovi, do l. 1829. v Radovljici, od dné 6. oktobra l. 1829. do oktobra l. 1830. na Brezovici, kjer je bil tudi pet mesecev administrator. Od l. 1830. do 1834. je bil beneficijat v Hrastju in od l. 1834. do 1855. lokalni kaplan v Grahovem. Bil je pa že l. 1851. upokojen in je umrl dne 30. oktobra l. 1866.

27. **Frančišek pl. Frauendorf** (1830 do 1834) je bil rojen dne 18. decembra 1805. l. Pred Jamo v Hrenoviški župniji, kjer je bil njegov oče oskrbnik. Kot tretjeletnik je bil dne 29. avgusta 1829. l. v mašnika posvečen; jeseni naslednjega leta dne 18. septembra ga pošljejo za kaplana na Brezovico, kjer je bil do oktobra 1834. l.

(Dalje.)

¹⁾ Daljši životopis je priobčil „Dom in Svei“ leta 1893.

Vsebina: *Zgodovina brezoviške župnije.*

(Dalje.)